

Науковий реферат статті Парфьонової Л. Г.

"Місце та роль системи вищої освіти у сучасному суспільстві"

Жодні суспільні перетворення – економічні, соціальні, моральні, інтелектуальні – не відбувалися без участі системи вищої освіти. Тому її призначення характеризується тими вимогами, які ставить перед нею суспільство на кожному етапі свого розвитку. Сучасний етап розвитку світової цивілізації визначається як перехід від індустріального суспільства до інформаційного, появу якого пов'язують з інформаційною революцією, розвитком інформаційних технологій, що радикально змінюють суспільне життя. Тому на освіту покладається роль забезпечення відтворення всього різноманіття соціальних явищ і процесів. Вона пронизує і концентрує навколо себе всі сфери суспільного життя, а також визначає перспективи та основні напрямки розвитку суспільства. Не випадково питання освіти виведено на рівень сфери державних інтересів.

У статті проведено аналіз останніх досліджень і публікацій, присвячених цій проблемі. Описано сучасний етап розвитку українського суспільства й визначено місце системи вищої освіти, що одночасно є суб'єктом ринкової економіки та соціальним інститутом. Обґрунтовано, що система вищої освіти є невід'ємною складовою розвитку суспільства і відіграє головну роль у суспільному прогресі. Вона служить універсальним засобом вирішення багатьох проблем людини і суспільства, а саме: впливає на відновлення наукового потенціалу суспільства, бере участь у суспільному відтворенні, спонукає економічний і соціальний розвиток суспільства, бере участь у соціалізації індивіда та сприяє соціальній мобільності.

Література: 1. Друкер П. Ф. Энциклопедия менеджмента: Весь Питер Друкер в одной книге: лучшие работы по менеджменту, написанные за 60 лет / Друкер П. Ф. ; пер. с англ. О. Л. Пелявского. – СПб. : Изд. дом "Вильямс", 2004. – 421 с. 2. Грішнова О. А. Людський капітал: формування в системі освіти і професійної підготовки / Грішнова О. А. – К. : Знання, 2001. – 254 с. 3. Лук'яненко Д. Г. Управління міжнародною конкурентоспроможністю в умовах глобалізації економічного розвитку / Лук'яненко Д. Г., Поручник А. М., Антонюк Л. Л. – К. : КНЕУ, 2006. – Т. 2. – 592 с. 4. Данилишин Б. Інноваційна модель економічного розвитку: роль вищої освіти / Б. Данилишин, В. Куценко // Вісник НАН України. – 2005. – № 9. – С. 26–35. 5. Сафонова В. Інноваційний підхід до методології прогнозування розвитку вищої освіти / В. Сафонова // Вища освіта України. – 2004. – № 1. – С. 106–110. 6. Вульфсон Б. Л. Стратегія розвитку образования на Западе на пороге 21 века / Вульфсон Б. Л. – М. : УРАО, 1999. – 208 с. 7. Кириченко О. Ефективне фінансування вищої освіти – шлях до конкурентної економіки і відкритого суспільства / О. Кириченко, С. Лаптев, Ю. Неговська // Вища школа. – 2007. – № 4. – С. 23–34. 8. Гидденс Э. Социология / Гидденс Э. ; [пер. с англ.] ; [науч. ред. В. А. Ядов]. – М. : Эдиториал УРСС, 1999. – 703 с. 9. Зрайко Р. Критерій соціетальних функцій інституту освіти / Зрайко Р. // Соціальна психологія. – 2005. – № 1 (9). – С. 86–95. 10. Новиков В. Финансово-кредитные и институциональные аспекты развития профессионального образования на постболонском пространстве / Новиков В., Левин П. // Экономика Украины. – 2007. – № 9. – С. 64–73. 11. Про вищу освіту : Закон України від 17.01.2002 р. № 2984-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 20. – Ст. 134. 12. Алейник А. З. Наука в системе общественного воспроизводства. Вопросы методологии / Алейник А. З. – Л. : Изд-во ЛГУ, 1991. – 178 с. 13. Подольська Є. Освіта в контексті глобалізації: напрямки та механізми реалізації реформ в Україні / Є. Подольська // Вища школа. – 2007. – № 1. – С. 48–55. 14. Education at a Glance 2011: OECD Indicators. – Paris : OECD Publishing, 2011. – 495 p. – ISBN 978-92-64-11420-3. 15. Ніколаєнко С. М. Вища освіта – джерело соціально-економічного і культурного розвитку суспільства / Ніколаєнко С. М. – К. : Знання, 2005. – 319 с.

Інформація про автора

Парфьонова Лариса Геннадіївна – старший викладач кафедри зовнішньоекономічної діяльності підприємств Донецького національного технічного університету (83001, м. Донецьк, вул. Артема, 96, e-mail: larisadeeva@yandex.ru).